

Handläggare
Agneta Elfving
Telefon: 08-50805294

Till
Hässelby Vällingby
stadsdelsnämnd
2025-05-22

Svar på remiss Förskola i Stockholm 2024 - Samlad rapport för förskola i Stockholms stad

Kommunstyrelsens diarienummer KS 2025/481

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner svar på remiss om rapporten Förskola i Stockholm 2024 och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått i uppdrag att besvara remissen om rapport Förskola i Stockholm 2024. Rapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2024. Genom en konsekvent uppföljning av förskolans verksamhet över längre tid syns en positiv utveckling där samtliga stadsdelsnämnder bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete inom de kvalitetsområden som Förskola i Stockholm 2024 tar upp.

Förvaltningen instämmer med rapportens utvecklingsområden men vill lägga till lokala aspekter på innehållet.

Bakgrund

Förskolenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Rapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av kvaliteten i både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2024. Kommunstyrelsen har remitterat rapport Förskola i Stockholm 2024 till stadsdelsnämnden för yttrande.

Rapporten är indelad följande i fyra områden:

- Förskolans förutsättningar i Stockholms stad
- Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse
- Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling
- Förskolans kompensatoriska uppdrag

Ärendet

Rapporten sammanställer offentlig statistik oavsett regiform med uppgifter från Statistiska centralbyrån (SCB), Skolverket, Sweco och stadens system för integrerad ledning och styrning (ILS). Vidare har stadsdelsförvaltningarna redovisat underlag till rapporten enligt särskilda anvisningar som grundar sig på de

utvecklingsområden som identifierades i tidigare års förskolerapporter och nationellt angelägna områden för förskolan. Rapporten grundar sig också på resultatet från tillsyn av fristående förskolor och andra uppgifter som samlats in från enskilda huvudmän via egenkontroll.

Text

Ärendets beredning

Svaret på remissen har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att rapporten beskriver gemensamma områden som bör prioriteras för att kunna stärka likvärdigheten och kvaliteten för alla barn i stadens förskolor. Förvaltningen menar också att innehållet i 2024 års rapport är mer analytiskt och mindre beskrivande än tidigare dock är det fortsatt en utmaning i att få en bild av förskolornas kvalitet då förutsättningar och behov skiljer sig mycket.

Glädjande är att Hässelby Vällingby även 2024 har den högsta andelen legitimerade förskollärare och de minsta barngrupperna i staden. De höga resultaten från både medarbetarenkät och förskoleundersökning tyder på att förvaltningen är en god arbetsgivare som satsar på utvecklingsarbetet.

Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete har under längre tid stärkts och visar på en positiv utveckling och förvaltningen instämmer i rapportens slutsatser kring att fortsätta utveckla ett mer enhetligt och likvärdigt systematiskt kvalitetsarbete med tydligare koppling till läroplansuppdraget. För att stödja ökad likvärdighet i staden behöver gemensamma övergripande bedömningsgrunder för kvalitet i förskolan utvecklas oavsett regiform. Arbetet har påbörjats i samverkan med förskoleförvaltningen och övriga stadsdelsnämnder och utgår från det nationella kvalitetssystemet som Skolverket tagit fram. Hässelby Vällingby kommer under hösten att göra självskattningar på huvudmannanivå samt rektorsnivå i samband med kvalitetsdialog och verksamhetsbesök utifrån Skolverkets modell. Syftet är att identifiera ett nuläge och skapa förutsättningar för utveckling och uppföljning av förskolornas kvalitet.

Förvaltningen menar att en analys av förskoleundersökningen skulle kunna redovisas i rapporten då den visar på vårdnadshavares uppfattning om verksamhetens påverkan på deras barns utveckling och lärande vilket kan ge viss riktning för det systematiska

kvalitetsarbetet. Även medarbetarenkäten är en aspekt av det systematiska kvalitetsarbetet som närmare kan analyseras.

Förvaltningens medverkan i det treåriga forskningsbaserade programmet Hållbar förskola har gett stora effekter på utbildningen för barnen och rapporten hade mer ingående kunnat beskriva detta liksom andra förvaltningars utvecklingsarbeten.

Barns språkutveckling är som tidigare år ett prioriterat område i stadens budget och särskilt i stadsdelar med hög andel flerspråkiga barn som Hässelby Vällingby. Förvaltningen ser ett fortsatt behov av att utveckla dokumentationen kring det individuella barnets språkutveckling liksom att fortsätta det språkutvecklande arbetet på både individ- och gruppnivå. Förvaltningen deltar i ett ULF-projekt (utbildning lärande och forskning, nationell verksamhet som drivs av skolhuvudmän och lärosäten); SpråkPeda, med syfte att ta fram ett verktyg för att kunna följa barns förändrade språkutveckling.

Vid övergången till skola är det nödvändigt att återkopplingen från kartläggningen Hitta språket utvecklas och ger en mer heltäckande bild av barnens språkliga utveckling och vad förskolorna behöver arbeta vidare med och/eller förstärka. En utmaning i denna samverkan med skolan är att Hässelby Vällingby har ett stort antal skolor att samverka med och att det fria skolvalet gör återkopplingen väldigt generell.

I rapporten lyfts behov av att höja personalens kompetens i det svenska språket och förvaltningen har under flera år genomfört insatser med Hermods via Skolverket. Fokus har varit att stärka yrkesspråket i svenska och i förlängningen ge effekt på barns språkutveckling. Uppföljningen visar att flertalet av de som deltagit i utbildningen också har kunnat tillgodogöra sig den. Rektorererna följer upp den språkliga kompetensen i svenska på medarbetarsamtalen och påtalar vikten av det egna ansvaret i att utveckla ett rikt svenskt språk. Vid rekrytering av nya medarbetare granskas kunskaperna i det svenska språket under intervju, såväl muntligt som skriftligt. Den som söker arbetet ska kunna redogöra för vad uppdraget innebär.

Förvaltningen fortsätter fokusera på förskolans kompensatoriska uppdrag genom att stärka barnhälsoarbetet och öka samverkan mellan förskola, socialtjänst och andra myndigheter. Förskolan är en viktig samarbetspartner för att socialtjänsten ska nå ut med tidigt stöd till familjer där problemen ännu inte är så stora.

Samverkansprojektet förskola- socialtjänst som startades 2023 har förlängts till 2026 då positiva effekter av samarbetet framkommit. Bland annat har kunskapen om socialtjänstens arbete ökat och det förebyggande arbetet med föräldrastöd såsom föräldrarådgivnings-samtal har nått fler familjer. Samtidigt har också andelen orosanmälningar från förskolan ökat.

Förvaltningen har i enlighet med revisionens rapport om brister i hanteringen av orosanmälan tagit fram en reviderad rutin samt ett

stödmaterial för förskolans personal där bland annat tecken på vad oro för ett barn kan bestå i. Rektorerne förtydligar och följer upp vad anmälningsplikten innebär vid medarbetarsamtal och på arbetsplatsträff (APT) varje termin. Socialtjänsten bjuder regelbundet in till både fysiska och digitala informationsmöten om sitt arbete. Det är fortsatt en utmaning med att den nära relation som finns mellan vårdnadshavare och förskolepersonal sätts i gungning vid en orosanmälan. Därför är det av största vikt att vårdnadshavare informeras om den lagstadgade anmälningsplikten som åligger alla förskolans medarbetare. Vid introduktionen i förskolan samt vid föräldramöten informeras varje vårdnadshavare om anmälningsplikten men också om de stödinsatser som erbjuds, exempelvis föräldrarådgivning och ABC- utbildningar (alla barn i centrum).

Arbetet med att öka inskrivningsgraden men samtidigt också följa barns närvaro i förskolan är nödvändigt då deltagande i förskolans verksamhet ger positiva effekter på barns utveckling och lärande och särskilt när det handlar om matematiska och språkliga förmågor. Förvaltningen följer upp barnens närvaro med hjälp av det nya digitala systemet Tempus. Detta görs vid två tillfällen/termin i syfte att uppmärksamma och åtgärda eventuell problematisk frånvaro.

Förvaltningen instämmer i rapportens framskrivna behov av stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av extraordinärt stöd. I nuläget är det för stora skillnader i både processen som ligger till grund för ansökan som bedömningsgrunderna.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter

Rapporten Förskola i Stockholm 2024 och dess slutsatser får enbart indirekta konsekvenser för barn och barns rättigheter. Innehåll och slutsatser för ökad kvalitet och likvärdighet utgår från skollagens och läroplanens uppdrag. Båda dessa tar sina utgångspunkter i lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Rapportens syfte och innehåll har därför bedömts ligga väl i linje med barnens bästa ur ett barnrättsperspektiv.

Konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män

Förskola har en viktig funktion i samhället för jämställdheten mellan kvinnor och män. I förskolans uppdrag ingår att aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv för alla barn. Förslagen i rapporten innebär dock inte en påverkan på barn utifrån kön.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Pernilla Eriksson
Avdelningschef/skolchef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remisshandlingar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2025-04-28
Pernilla Eriksson, Avdelningschef	2025-04-28